

Opció B

Llig aquest text i respon les preguntes següents.

1 «Dir de què va *Translations* és molt difícil perquè va de tot», diu Ferran Utzet, director del muntatge de l'obra de Brian Friel acabada d'estrenar per la companyia La Perla 29, i això és cert perquè es tracta d'una obra d'una extraordinària densitat temàtica; però si em demanessin que concretés, diria que fonamentalment va de la llengua com a eix temàtic vertebrador, coincidint amb el seu autor quan manifestava que «*Translations* és una obra sobre el llenguatge i només sobre el llenguatge!», quan se li preguntava per la intenció política del seu text.

5 Un tema oportú i candent, d'un paral·lelisme tan inevitable amb la nostra pròpia situació històrica que forçosament ens obliga a reflexionar-hi, ja que *Translations* mostra un segment decisiu de la substitució del gaèlic per l'anglès en la història d'Irlanda, és a dir, la instrumentalització de la llengua com una eina fonamental en l'estratègia colonitzadora.

10 [...] La desaparició d'una llengua és una fractura irreparable, més quan és causada per una imposició colonitzadora, perquè amb ella no sols desapareix tot un llegat patrimonial de cultura sinó que el que desapareix també és la possibilitat de configurar un futur. Els dos àmbits d'actuació del colonitzador (cap colonització és completa sense la substitució lingüística, i això ja ho posaren en pràctica els romans) queden perfectament delimitats i són exemplars perquè apunten a dos centres vitals de la pervivència de la llengua i de la identitat: l'escola i la toponímia.

15 Per què l'escola? Molt senzill, perquè quan una llengua no és vehicle de transmissió de coneixement està sentenciada. La utilització de la llengua mai és neutra ni obeeix a raons neutres purament d'ordre del que en diríem pràctic comunicativament parlant. Les raons per les quals una llengua desapareix són diverses però principalment responen als usos socials de la llengua, no reconèixer-la com a vehicle de cultura n'és una.

20 La dominació i el sotmetiment comencen per la llengua com el pilar cohesionador fonamental que cal desarticlar, precisament en l'obra les reformes en curs són la construcció de la nova escola nacional, on no s'ensenyarà simplement anglès, sinó que s'ensenyarà en anglès, i, en paral·lel, l'operació de cartografiar el territori i traduir la toponímia gaèlica a la llengua anglesa per transformar el paisatge familiar en aliè. Ras i curt: l'objectiu és desterrar la llengua pròpia i esborrar-la literalment del mapa.

Maria Nunes, «Sobre el llenguatge», *Núvol, el digital de cultura*, <http://www.nuvol.com>, 01-02-2014.

1. Comprensió del text

- a) Descriu el tema i les parts bàsiques del text. [1 punt]
- b) Resumeix el contingut del text amb una extensió màxima de 10 línies. [1 punt]
- c) Identifica la tipologia textual i especifica almenys dos trets característics d'aquesta tipologia presents al text. [0'5 punts]
- d) Identifica el registre lingüístic i especifica almenys dos trets característics d'aquest registre presents al text. [0'5 punts]

2. Anàlisi lingüística del text

- a) Indica la pronunciació dels elements subratllats: [1 punt; resposta errònia: -0,25]

1. una obra (línia 3): s'elideix o no s'elideix?
2. ens obliga (l. 8): sorda o sonora?
3. exemplars (l. 15): oberta o tancada?
4. responen (l. 20): oberta o tancada?

- b) Indica a quin element del text fan referència els pronoms febles subratllats i quina funció sintàctica realitzen. [1 punt]

1. quan se li preguntava per la intenció política del seu text (línia 6)
2. forçosament ens obliga a reflexionar-hi (l. 8)
3. i això ja ho posaren en pràctica els romans (l. 14-15)
4. l'objectiu és desterrar la llengua pròpia i esborrar-la literalment del mapa (l. 26-27)

- c) Digues el significat que adquireixen aquestes paraules al text o indica'n un sinònim. [1 punt]

1. *paral·lelisme* (l. 7)
2. *instrumentalització* (l. 9)
3. *llegat* (l. 12)
4. *aliè* (l. 26)

3. Expressió i reflexió crítica

- a) Explica en quina mesura el context sociopolític dels anys posteriors a la Guerra Civil fins als anys 70 condiona la producció narrativa de l'època. (Extensió: unes 150 paraules) [2 punts]
- b) Segons Maria Nunes, el tema que tracta el text que acabes de llegir és actual i té paral·lelismes amb «la nostra pròpia situació històrica» (línia 7-8). Escriu tu un text de característiques semblants a aquest, sobretot quant al registre, a la tipologia i als recursos expressius. Cal que aprofites tot el que has estudiat sobre la qüestió i que reflexiones sobre aquesta situació nostra i aquests paral·lelismes. (Extensió: unes 150 paraules) [2 punts]